

35

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarškega
društva za Slovenijo

Štev. 9
1932

Vsebina:

Večje čebele	129	Društvene vesti	139
Čebelarstvo v kranjskem okraju	130	Vesti iz podružnic	141
Kontrola medu	133	Dopisi	141
Mesečni čebelarski razgovori	136	Drobiž	142
Opazovalne postaje	138		

NOVOST ZA ČEBELARJE!

**Znižane
cene!**

Knjigo Antona Žnidarsčiča: »NAŠA KOŠNICA« v srbohrvaščini pošljemo vsakemu čebelarju brezplačno na ogled. Če mu knjiga ne ugaja, nam jo mora tekom 8 dni vrniti, sicer zapade v plačilo.
Cena vezani knjigi Din 30'—, broširani Din 25'— fco.
Konzorcij »Detajlista«, Ljubljana, poštni predal 37.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu, in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlom.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

Mali oglasi za med, vosek in čebele.*

Prodajam 20 A.-Ž. panjev čebel, močno zasedeno plodišče in medišče. Čebele so zdrave, panji na 9 okvirjev so iz lipovine ter dve leti stari. Cena za panj Din 400'—. Čebele morejo ostati še v ajdovi paši.
Tomaž Novak, Grabrovnik, p. Strigova.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Pozor! Čebelarji.

Nudim prima tkanino lastnega izdelka in vreče za prešanje voščin.

A. Šinkovec, Kranj štev. 12

Sladkor

Društvo bo prejelo še nadaljnja naročila za sladkor, in sicer še do 20. septembra.

Berite obilno v tem listu pri društvenih vesteh.

Udeležite se dne 2. oktobra 1932 čebelarskega shoda v Ljubljani.
Prosili smo za polovično železniško vožnjo.

Čebelarji, kupujte stare letnike Slov. Čebelarja, ki vsebujejo mnogo korisnega znanja.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljalati na „Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarске potrebščine: Društvena Čebelarna v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1932. / Številka 9.

Letnik XXXV.

Večje čebele.

Dr. G. Goetze.

čividno je, da so zveze med zunanjimi telesnimi lastnostmi čebele in njeno tvornostjo. Že l. 1920 je Anglež Merill dognal, da so imele čebele njegovega najboljšega panja največji medeni želodček. Leto nato je nabrala največ medu družina, ki je imela največje čebele z največjo težo in največjim medenim želodčkom. Dognali so tudi, da so najmočnejši panji redili tudi najčvrstejše čebele. V njih so gotovo bili najugodnejši pogoji za vzrejo. Kako zelo vplivata toplina ni prehrana na velikost čebel, nam je natančno dokazal ruski raziskovalec Mikhajlov. Z umno premišljenimi poskusi je pokazal, da nizka toplina in prekinjenje pitanja žerk v razvojni dobi (dnevno na vsake dve uri po pol ure) tako kvarno vplivata na velikost čebel, da so potem znatno manjše. Ako hočemo imeti panje z veliko tvornostjo, moramo skrbeti, da se zalega razvija pod ugodnimi pogoji, ki so obilica hrane, toplota in pa močne družine.

Boljšo prehrano lahko dosežemo na prav presenetljiv način, namreč s povečanjem

celic. To se je najbolje videlo pri modernizaciji egiptovskega čebelarstva. Egipčanska čebela je mnogo manjša kakor evropska. Tamošnji čebelarji so bili primorani uporabljati satnice, kakršne izdelujejo za evropske čebele. Učinek je bil, da so čebele postale znatno večje, včasih celo za 50%. Enake uspehe pri evropskih čebelah je dosegel Rus Mikhajlov, ki je vzredil čebele v trojih celicah. Bile so za 11% težje kakor običajne. Ugotovil pa je tudi, da se v starih satih, ki so bili že mnogokrat zaleženi, rede vidno manjše čebele, če se premer celice zmanjša za več kakor 6%.

Da bi to praktično preskusila, je M. J. Lovhinovskaja dala čebelam satnice, katerih osnova celic je bila nekoliko večja nego običajna. Namesto 5·45 mm so merile 5·58 mm v premeru. Pokazalo se je, da je treba družini samo dati take satnice, da jih voljno sprejme in zaleže. »Povečane« družine so vzrejale za 4·8% težje čebele. Prostornina medenega želodčka se je pa povečala celo za 52·6%! Temu primerno se je pa povečal tudi donos panjev.

Podatki o premeru celic so zelo različni. Očitno je, da so razlike v velikosti med posameznimi čebelnimi plemeni, raz-

like pa izvirajo tudi od različnega načina merjenja. Najbolje je, če merimo celice na dnu od roba do roba v vodoravni smeri sata. Navajajo sledeče mere: dr. Zander (Nemčija) 5·37 mm, Alpatov (Leningrad) 5·53 mm, Bogdanov (Finska) 5·50 mm, Twenin (Tula, Rusija) 5 mm malokrat zaležene, 4·87 mm večkrat zaležene, 4·74 mm mnogokrat zaležene.

Stiskalnice za satnice imajo pa sledeče mere za posamezne celice: A. I. Root, Amerika 5·20 mm, Rietsche 5·15, Rietsche (povečane celice) 5·75 mm.

Rietschejeva stiskalnica s povečanimi celicami nam nudi možnost za vzrejo večjih čebel. S pomočjo teh satnic vzrejene čebele so tehtale pri naših poskusih $4\frac{1}{2}\%$ več kakor čebele iz normalnih satov. Medeni mehurčki so v splošnem mnogo večji.

Pripomba uredništva. Članek smo priobčili pred vsem z namenom, da čebelarje opozorimo na izredno važnost obnove satja v A. - Ž. panjih. Skrbimo, da bo v plodiščih vedno le bolj mlado satje, da se bo zalega lahko neovirano razvijala.

Čebelarstvo v kranjskem okraju.

Fr. D. Jug — Brezje.

III. Kranjsko polje.

(Dalje.)

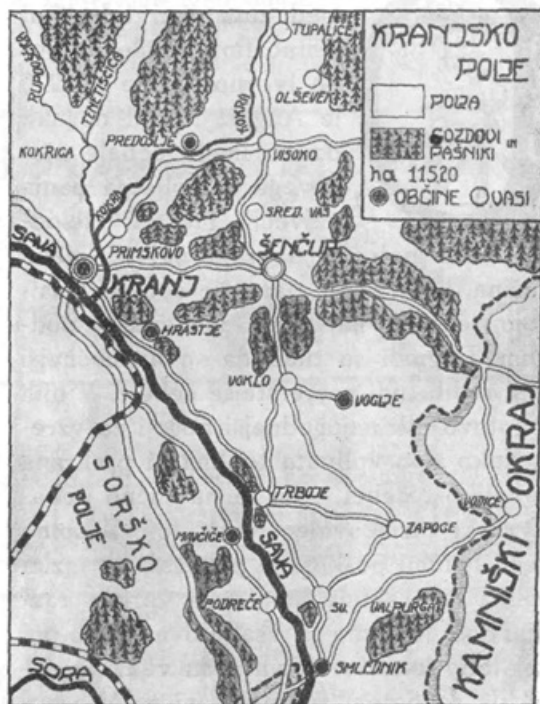
ekako v sredini ravnine ob pogorju, kjer se steka Kokra v Savo, stoji mesto Kranj. V zgodovine bivše kranjske dežele predstavlja Kranj zelo znamenito mesto. Dežela je dobila po njem svoje ime. Mejni grofje so si izbrali mesto za svoje bivališče in gradili trdnjavo, ki je imela nad vse primerno in proti sovražniku dobro zavarovano lego na strmem bregu dveh rek.

Dandanes pa predstavlja Kranj najvažnejše trgovsko in industrijsko mesto na Gorenjskem.

S čebelarskega stališča ne kaže, da bi razpravljali o razvoju Kranja, zlasti ker nas zanima predvsem njegova okolica. Omenim naj le to, da nam Kranj nudi zelo številne izletne prilike in gorske ture v vse smeri. Posebno priljubljeni so izleti na Šmarjetno goro (654 m), s katere je prekrasen razgled po okolici in alpskem svetu, in k Sv. Joštu (860 m), ki istotako nudi prav lep in zanimiv razgled ter je zato vedno dobro obiskan.

Sprehod po okolici. Kakih 5 km od Kranja, v smeri Kranj-Jezersko, je občina Predoslje. Vas leži ob potoku Belca,

na desnem bregu Kokre. V občino in župnijo spada še več okoliških vasi, med temi tudi Kokrica in Primskovo. Prebivalci se

bavijo večinoma s poljedelstvom. V občini so tudi industrijski objekti: tovarna olja, opekarna in tekstilna tovarna.

V drugi smeri, dobro uro hoda od Kranja proti vzhodu, je na odprtem polju

zelo obsežna župnija in občina Šenčur, ki obsega sledeče vasi: Šenčur, Mile, Visoko, Srednja vas, Luže, Olševka in Tupaliče. V župnijo pa spadajo poleg navedenih vasi še dva beneficijata, ki sta občini zase, t. j. Hrastje in Voglje.

Nizko doli proti Medvodam, med Savo in vodiško občino je pa precej obširna občina Smlednik. V tej občini so tri župnije: Smlednik z 2000, Zapoge s 300 in Trboje s 320 prebivalci.

H kranjskemu polju prištevamo še župnijo in občino Mavčiče, ki leže na desnem bregu Save, ter obsegajo ves pas savskega obrežja od Sore do Stražišča pri Kranju.

Pri vseh doslej naštetih občinah kranjskega polja se prebivalci večinoma bavijo s poljedelstvom in kako malo domačo obrtjo. Manj premožni so pa tudi delavci po raznih tovarnah v Kranju in zunaj nje.

V kranjsko območje spada tudi občina Stražišče, ki je na desnem bregu Save, tik mesta Kranja. V to občino spada župnija Šmartno pri Kranju. Ker pa ima ta župnija vsa kulturna zemljišča v območju škofjeloške okolice, zato jo bomo upoštevali pri popisu škofjeloškega okrožja.

Vse doslej naštete občine kranjskega polja (razen Stražišča) imajo skupne površine okrog 110 km². Razdelitev na zemeljske kulture je sledeča:

Občine	Njive	Travniki	Pašniki	Sadovnjaki.	Vrtovi	Gozdovi	Nerodovitna zemlja	Skupaj ha
Kranj	18	90	32	5	7	63	49	264
Predoslje	1050	311	79	65	4	974	115	2598
Šenčur	1062	157	96	67	7	1265	110	2764
Hrastje	396	18	10	12	3	205	45	689
Voglje	423	15	20	25	1	422	23	936
Smlednik	831	127	17	50	5	1360	89	2479
Mavčiče	573	167	61	30	5	996	92	1924
Skupaj	4353	885	315	254	32	5292	523	11654

Čebelarstvo. Kranjsko polje je deloma ugodno za čebelorejo. K boljšim legam smemo prištevati mestno občino Kranj in Predoslje, ker ležita že v vznožju visokih gora, ki odbijajo mrzle severne vetrove. Spomladansko pašo imajo čebele po vrtovih in ob bregovih Save in Kokre, in sicer na vrbi, leški, telohu, spomladnem žafranu in sadnem drevju. Nekaj dobijo tudi na divjem kostanju, ki ga je okoli mesta Kranja zelo veliko; v predolski občini je pa precej borovnic in domačega kostanja. Glavna letna paša je travniška in paša na raznih deteljah, nekaj je tudi akacije in lipe. Ajde pa sejejo v teh dveh občinah toliko, da zadostuje za domače čebele.

Nekoliko drugače je v šenčurski občini. Gornji del občine proti reki Kokri, t. j. Visoko, Olševka, Tupaliče in Možjanica, ki ležijo že v zavetju bližnjih bregov

in gozdov, so kot zavetne lege za čebele prav dobre. Zgodnja spomladanska paša je okrog Olševka ali na obronkih Kokre in v bližnjih gozdovih na resju in telohu. Posebno dobra paša je tod na borovnicah, ki jih je zelo mnogo. Sejejo pa tukaj tudi mnogo rdeče detelje, ki je za čebele izdatna pomoč prav do časa rojenja.

Slabejše lege za čebele so v spodnjem delu občine Šenčur ter v Voglah, Voklem in Hrastju. Te vasi ležijo na odprtem polju, preko katerega posebno spomladi brije čez gore oster veter. Zaradi tega je tu slabejša spomladanska paša. Rastline namreč ne medijo v toliki meri, pa tudi čebelam je večkrat zaradi ostre sape izlet onemogočen.

Letna paša je v vsej šenčurski občini sploh bolj pičla. Ob rojenju čebel je že treba marsikateremu čebelarju stati z loncem medu za panji. Dobro je pač,

da občinska meja ni zastražena, da čebele lahko brez kontrole izletavajo na bero v gozdove in lože sosednjih občin proti Cerkljam in Vodiciam.

Podobno sliko nam kažeta tudi občini Smlednik in Mavčiče. Tu je za čebelarje še toliko slabše, da kmetje gnojijo travnike z umetnimi gnojili ter jih prav zгодaj pokosijo. Pač pa imajo čebele nekaj bere, ako ni suše, že od druge polovice julija naprej na otavi in raznih deteljah in se s tem preživljajo do ajde.

Glavna čebelna paša je na kranjskem polju ajda, ki je prav mnogo sejejo. Ako ta odpove, tedaj so v jeseni na suhem čebele in čebelarški lonci.

Ko se prične ajdova paša, pričnejo dovažati panje v to polje že drugi čebe-

larji, posebno iz radovljiskega okraja. Tedaj se prične tekma med čebelami in čebelarji, ki marsikje dovede do neprijetnosti in nejevolje. Toda vse bi lahko šlo v redu in bi bilo prav za vse, ako bi bilo več reda in razumevanja. Tako se je pa že zgodilo, da je moral domačin svoje čebele pred tujimi umakniti.

Pričujoča statistika nam kaže, da je čebelarstvo na kranjskem polju dobro razvito kljub temu, da ima med ajdovec tako nizko ceno. Je pač med dober tudi za krepčilo domače družine, kar je tudi prav. Točil za med imajo v tem okolišu 18, stiskalnic za vosek pa samo eno. Koliko so leta 1931 zazimili panjev vsi čebelarji skupaj, nam kaže pričujoča razpredelnica.

Višina nad morjem	Občine	Prebivalcev	Čebelarjev	Kranjčev	A.-ž. panjev	Panjev drugih sestavov	Skupaj panjev	Štev. panjev na 100 prebivalcev	km ² pašnega polja	Število panjev na km ²
385	Kranj	4201	11	62	61	40	163	3.87	4	40.70
437	Predoslje	3244	9	24	83	27	134	4.14	15	8.93
402	Šenčur	2472	38	143	159	29	331	13.38	16	20.60
390	Hrastje	663	3	30	—	—	30	4.92	4	7.50
371	Voglje	701	7	58	—	—	68	9.57	4	17.—
437	Smlednik	2280	20	64	117	9	190	8.33	10	19.—
358	Mavčiče	1323	10	114	47	10	171	12.92	11	15.50
—	Skupaj	14884	107	495	467	115	1087	7.30	64	16.98

Kronika. Znano je, da se kranjski meščani poleg trgovine in obrti že od nekdanjavi tudi s čebelarstvom. Izmed nekdanjih čebelarjev je ostal še posebej v spominu Jakob Jalen († 1874). Znan je bil po vsem Gorenjskem zaradi njegove sloveče gostilne v Kranju. Posedoval je svoji domačiji nasproti tudi poslopje nekdanjega kapucinskega samostana. Ob tem poslopu je imel čebelnjak. — Kako zelo je cenil čebele, dokazuje njegovo pismo: »Človek, uči se od čebele marljivosti in dela!«

V novejši dobi nam je pa še v posebno dobrem spominu Ivan Lampe mag. pharmaciae v Kranju. Po njegovem priza-

devanju se je v Kranju ustanovila čeb. podružnica l. 1902, ki jo je kot predsednik vodil do l. 1913. Bil je tudi sotrudenik našega glasila »Slov. Čebelarja«. Pri podružnici je deloval do svoje smrti l. 1920.

Mnogo se je zanimal za kranjsko podružnico tudi bivši urednik »Slov. Čebelarja« Frančišek Rojina, kot nadučitelj v Šmartnem pri Kranju. Imel je pri podružnici mnogo predavanj in je kot temeljiti čebelarški veščak dajal nasvete vsakteremu, zlasti na občnih zborih in raznih sejah. Zato mu je podružnica še vedno hvaležna.

K zelo vnetim in agilnim sotrudenikom podružnice prištevamo še posebno Primoža Žontarja, orožniškega koman-

dirja v p., ki je pristna loška čebelarstva korenina. Preselil se je v Kranj leta 1906 ter se je posvetil čebelarstvu. Čebelarji še danes z najboljšim uspehom. Kot izkušeni in izvežban čebelar je znan daleč po svetu. Pred vojno se je bavil tudi s trgovino z živimi čebelami. Pošiljal je roje in matice v Avstrijo in Nemčijo, največ pa v Ameriko. Seznanil se je z ameriškim čebelarstvom strokovnjakom Frankis Jagrom, ki mu še danes pošilja ameriške čebelarske liste. Pri čebelarski podružnici je bil več let podpredsednik in blagajnik.

Od leta 1913 dalje vodi podružnico, s kratkimi presledki, skoraj ves čas mož z velikim teoretičnim in praktičnim znanjem, Lovro Konjedic, žel. uradnik.

K mestni kranjski podružnici spadajo še sledeče občine: Stražišče, Sv. Jošt, Naklo, Predoslje, Hrastje, Voglje, Šenčur in Predvor.

Za občino Smlednik, Mavčiče in Medvode se je lansko leto ustanovila nova čebelarska podružnica s sedežem v Smledniku, po prizadevanju šolskega upravitelja Vinka Rupreta. Podružnica šteje sedaj 18 članov.

Čebelarstvo na kranjskem polju napreduje po številu čebelarjev in številu panjev. Sicer je bilo v tem okolišu že mnogo panjev, a le kranjičev, čebelarjev pa je bilo manj. N. pr. leta 1905 je bilo v kranjski mestni občini le 5 čebelarjev, sedaj jih je 11.

V šenčurski občini je bilo pred vojno le 14 čebelarjev, sedaj jih je 38. Veliko je pripomogel k napredku čebelarstva v tej občini upokojeni žendar, narednik Jožef

Železnikar. Naselil se je v Olševku leta 1922 in je pričel čebelariti z A.-Ž. panji. Je zelo agilen in spreten v čebelarstvu. S svojim zgledom in z nasveti je pomagal tudi drugim. Sedaj je v občini 329 panjev, med temi 159 A.-Ž. panjev.

Šenčurska občina izkazuje pri velikem številu čebelarjev razmeroma malo število panjev. To potrjuje, da čebelarijo kmetijski čebelarji izključno le za domače potrebe, kajti izmed 38 čebelarjev imajo le 4 nad 20 panjev in le 2 nad 30.

Isto sliko kažeta tudi smledniška in mavčiška občina. Občini Hrastje in Voglje pa imata le malo čebelarjev in malo čebel, ker nimata razen ajde nikake letne paše.

Dovoz čebel v ajdovo pašo na kranjsko polje je obilen. Pričujoča tabela kaže, koliko panjev je bilo leta 1931 od drugod pripeljanih:

Občina	Izvor panjev	A. Ž.	Kranji- či	Skupaj
Šenčur	Iz radovljiškega okr. Sv. Ane, Jezerskega	47	126	173
Hrastje	Iz gorenjske doline in brezniske župn.	32	460	492
Voglje	Iz Jeseniške okolice	50	150	200
Smlednik	Iz Bohinja in jeseniškega kota	200	450	650
Mavčice	Iz radovljiškega okr.	180	200	380
Skupaj		509	1368	1895

Ako prištejemo k tem še domače panje, je bilo v ajdovi paši 3000 panjev čebel. Njiv je v zgoraj navedenih občinah 3285 ha. Če od te površine posejejo peti del z ajdo, bi je bilo na kranjskem polju okrog 600 do 650 ha. Tedaj pride na 1 ha posetve 5 do 6 panjev čebel. To seveda le tedaj, če bi bili panji po pašiških pravilno razdeljeni. Ker pa tega ni, nima ta primera nikake vrednosti.

Kontrola medu.

(Dalje.)

Upoštevač navodila za kontrolorje ocenjuje kontrolni odsek vzorce po sledečih štirih točkah:

Pri ocenjevanju po posameznih točkah je uvrstiti vzorce v tri skupine: V prvo skupino spadajo vzorci, ki so dobili oceno »dober«, v drugo »dvomljivi«, v tretjo »slabi«.

Ko je to delo končano, je oceniti vzorce iz druge in tretje skupine glede onih točk, radi katerih še niso bili ocenjeni.

Iz teh skupin ne morejo priti vzorci več v prvo skupino, ampak lahko pridejo le iz druge v tretjo.

Vse vzorce je najprej preiskati glede barve

in uvrstiti v zadevno skupino. Nato je vzorce prve skupine oceniti glede gostote. Ako dobe glede tega pogoja oceno dvomljiv ali slab, jih je uvrstiti v drugo ozir. tretjo skupino. Tako je postopati tudi glede nadaljnjih točk.

1. Barva. Najprej pregleda odsek vse vzorce in se prepriča, ali se ujema barva obeh vzorcev z enakimi številkami. Ako ne, je oba vzorca postaviti v drugo oz. tretjo skupino.

2. Gostota. Vzorce preizkusi odsek na gostoto s tem, da nagiba ocenjevalec stekleničico sem in tja, in sicer oba vzorca. Med mora biti gosto tekoč. Preredkega odsek oceni kot »slabega«, in sicer vselej oba vzorca iste številke, čeprav je morda med v eni stekleničici gost.

3. Čistoča. Nato pregleda odsek vzorce na čistočo. Niti na vrhu niti v medu ne sme plavati ničesar. Vse neprimerne vzorce je treba iz prve skupine izločiti.

4. Okus in vonj. Okus je primeren, če je dober in čist in če med nič ne cika. Vonj mora biti prijeten in naraven.

Končno napravi odsek splošno oceno vseh vzorcev z izločenimi vred. Ta splošna ocena mora upoštevati barvo, gostoto, čistočo, okus in vonj.

V zapisnik kontrolnega odseka je zabeležiti vse podrobnosti ocene in splošno oceno, ki se glasi: dober — pogojno dober — ali pa slab.

»Pogojno dobro« oceno dobi med, ki je glede ene izmed navedenih točk dvomljiv. Vse vzorce, ki dobe oceno »pogojno dober«, je poslati vodji kontrole v končno oceno.

Medu tistega čebelarja, kateremu je dokazano, da ni uvaževal predpisov glede čiščenja in mešanja, se mora dati ocena »slab«, producent pa ima tudi v tem primeru pravico do popolne ocenitve svojega medu.

Ko so vsi vzorci ocenjeni, predloži kontrolor odseku kontrolne listke, ki jih je do tedaj hranil v zalepljenem zavitku. Če je iz njih razvidno, da nima kak čebelar svojih prostorov, posod ali drugih priprav v predpisani snagi in v redu, mora kontrolni odsek njegov med označiti kot slab, čeprav je bil prej ocenjen kot dober. Čebelarja, čigar med je dobil oceno »slab«, je o tem pisмено obvestiti.

Zapisnikar vpíše kasneje vse vzorce medu v matično knjigo pod tisto tekočo številko, pod katero jih je kontrolni odsek ocenjeval. Tej številki pa pripiše ime člana.

Tudi ocene, ki jih izreče vodja kontrole, je naknadno vpisati v matično knjigo.

Ker bi pomenila prevelika popustljivost pri oceni medu začetek konca organizacije, si odbor ČDS pridržuje pravico, da lahko kadarkoli pregleda podružnične zapisnike o kontroli.

Na koncu seje naj se prerešeta vsa opazovanja, želje in pobude, ki jih sprožijo člani kontrolnega odseka in kontrolor.

Kontrolorji prejema jo od podružnice primerno nagrado.

C.

Navodila za producente.

1. Kdor hoče biti deležen kontrole medu, mora biti član »Čebelarskega društva za Slovenijo«, oziroma kake podružnice. Kontrolo sme opraviti le podružnica, nikakor pa ne vodja kontrole.

Sleher ni prošnji svojih članov za kontrolo mora podružnica ugoditi, če je na obnem zboru sklenila uvesti kontrolo medu.

Kontrolorji poslujejo od 1. junija dalje za pridelek prve letine tega leta, od 20. septembra dalje pa za ostali pridelek.

2. Kontrolorju se mora predložiti v pregled ves medeni pridelek, tako tudi kostanjev med, čeprav je isti izvzet od prodaje pod kontrolnim znakom. Preglednina znaša 20 Din in od vsakih začetih 100 kg še 2 Din; treba jo je takoj plačati kontrolorju. Podružnice jo smejo po potrebi zvišati.

3. Čebelar mora biti pri pregledu osebno navzočen. Naznaniti mu je dan in uro pregleda, da vse pripravi ter dokonča trcanje in čiščenje medu. Če se zaradi njegove krivde kontrola ni mogla izvršiti, mora kljub temu plačati stroške zahtevane kontrole. Po kontroli morata kontrolni listek podpisati obe stranki: kontrolor in čebelar.

4. Kontrolirati smejo čebelarji dati le med lastnega pridelka, ne pa kupljenega.

5. Kdor se je podvrget kontroli medu, sme pod kontrolnim znakom kupovati in prodajati le kontroliran med. Skrbeti mora, da to tudi vselej lahko dokaže. Kot kontroliran se smatra le tisti med, ki je bil ocenjen kot »dober«.

6. Kdor pita panje čez potrebo, ko so že medišča zasedena, ne more biti deležen kontrole pridelka, prav tako ne lastnik okuženih čebel (gniloba, kuga čebelne zalege, nozema).

7. Naknadna kontrola medu je vedno dopustna, toda čebelar mora za to posebe prositi in plačati višjo preglednino, ki jo določi pristojna podružnica.

8. Čigar med dobi oceno »slab«, prejme o tem obvestilo z navedbo vzrokov za tako oceno.

9. Kdor prestane kontrolo, dobi ofi cialno kontrolno izkaznico. Ta mora biti opremljena s podružničnim žigom in s podpisom podružničnega predsednika. Izkaznice, ki jih izdaja podružnica leto za letom za vsako

kontrolno posebe, veljajo do 15. novembra prihodnjega leta. Če čebelar medu do tedaj ni prodal, mu podružnica izkaznico lahko podaljša.

10. Kdor se podvrže kontroli, se zavezuje:

- a) da se bo vestno ravnal po navodilih za pravilno trcanje, čiščenje in shranjevanje medu;
- b) da ne bo dajal kontrolorju nobenih neresničnih izjav in da ne bo prikrival znanih mu dejstev, ki bi utegnili vplivati na kontrolo;
- c) da bo vsako prodajo svojega prijavljenega medu, dosegaajočo 200 kg, takoj naznanil Društveni čebelarni;
- č) da bo vse posode, držeče do 5 kg, katere uporablja za prodajo medu, opremil s kontrolnim znakom.

Člana, ki provzroči kontrolorju, društvu ali pa kupcem kakršnekoli nepotrebne nepravilnosti, podružnični odbor lahko izključi od kontrole.

Kontrolni znaki.

Kdor kontrolo povoljno prestopi, ima pravico do društvenih kontrolnih znakov (etikete, pasovi), ki so zaščiteni in so potemtakem svojina »Čebelarskega društva za Slovenijo«. Vse znake ima v zalogi Društvena Čebelarna, ki jih oddaja po določeni ceni in le proti kontrolni izkaznici. Za vsakih 100 kg kontroliranega medu dobi producent največ dve sto kontrolnih etiket. Pri večji potrebi mu sme podružnica dovoliti večje število.

Etikete ČDS morajo biti brezpogojno opremljene z naslovom producenta, oziroma dobavitelja, ki ima kontrolno izkaznico. To velja tudi za trgovine, ki prodajajo etiketiran kontroliran med.

Dokler član uporablja kontrolne znake, je zavezan, da se za vsako novo letino podvrže kontroli. Ob slabih letinah, ko čebelar nima medu za kontrolo, sme naročiti etikete samo, ako pošlje podružnici pismeno izjavo, da bo kupoval in prodajal le kontroliran med.

Kdor zlorablja društvene kontrolne znake, se izpostavlja kazenskemu zasledovanju. Če je član društva, ga odbor ČDS izključi iz društva in mu zapleni zalogo kontrolnih znakov.

Medeni pridelek.

Razlikovati je treba tri vrste pridelka: spomladanski, poletni in jesenski pridelek. Vsa količina kateregakoli teh pridelkov mora biti pri posameznem čebelarju kolikor mogoče enake kakovosti, ne glede na to, ali je čebelar n. pr. ves spomladanski med potočil na en dan ali pa v presledkih.

V podrobnem razlikujemo naslednje vrste medu: 1. cvetlični (od travniških ali pa plavinskih cvetlic), 2. akacijev, 3. kostanjev 4. lipov, 5. ajdov, 6. smrekov, 7. hojev, 8. listni med (mana), 9. mešan med (naravna mešanica, n. pr. cvetlični in hojev, cvetlični in ajdov, cvetlični in smrekov).

Kostanjev med je od kontrole izključen, prav tako tudi prešaneč. Kostanjevega medu sme biti primešanega kvečjemu le toliko, da ne pogreni. Kdor je pridelal poleg drugega medu tudi kostanjevca ali prešaneč, mora na to kontrolorja opozoriti.

Pri točenju moramo upoštevati sledeče predpise:

Med je goden za točenje le tedaj, ko je po večini zadelan; nezadelan mora biti gost. Negoden, voden med je manj vreden.

Okus medu kvarimo n. pr. s pretirano uporabo kadičnika ali drugih jako dišečih pomirjevalnih sredstev (karbola), z nepredvidnim mazanjem trcalnice in sličnim. Strogo moramo paziti, da sta pri točenju orodje in posoda do skrajnosti snažni.

Medu ne smemo pri topljenju segreti nad 50° C, ker izgubi sicer na barvi, okusu in vonju.

Osmojen in skisan med dobi brezpogojno oceno slab.

Čiščenje medu.

Čiščenje medu je obvezno. Kdor hoče biti deležen kontrole, mora rabiti primeren čistilnik, sicer kontrolor ne sme medu označiti za čistejši, čeprav sta vzorca čista in prozorna.

Med, ki ga segrevamo, moramo čistiti takoj po trcanju. Če ga v ta namen segrevamo, ga smemo pustiti v vroči vodi le toliko časa, da se ne pregreje. Potem ga moramo takoj vliči v čistilnik, tega dobro odeti in ga imeti na toplem prostoru. Drugi dan je med popolnoma očiščen in ga lahko nalijemo v posode. Čez nekoliko dni se zbere zgoraj v posodah pena, ki jo moramo previdno posnemati tako dolgo, da je površina gladka in čista kakor olje.

Shranjevanje medu.

a) Posode morajo biti čiste in brez duha. Zapirati morajo dobro, da se med ne navzame vlage in kakega neprijetnega duha. Rabiti smemo le pokositreno (pocinjeno), položeno (emajlirano), glinasto, stekleno ali pa leseno posodo. Najprimernejša je pokositrena posoda. Cinkova ali pocinkana posoda je nedopustna, ker se med v njej skvari tako, da je zdravju škodljiv.

b) Shramba medu. Prostor za shrambo medu mora biti predvsem popolnoma suh, razen tega pa prost vsakega močnega vonja, ka-

kor n. pr. po petroleju, siru itd. Proti mravljam zavarujemo med s tem, da natrosimo večkrat pepela okoli posode.

Seznam ponudnikov.

Društvena Čebelarna vodi seznam ponudnikov. Člani smejo ponujati le med lastnega pridelka. Razprodani med mora čebelar takoj odjaviti, in sicer vsaj vsakih prodanih 200 kg, obenem pa tudi naznaniti, koliko društvenih etiket mu je preostalo. Kdor to ponovno opusti, izgubi pravico do ponudbe po seznamu.

Določitev cen.

Vodstvo kontrole določi od časa do časa pogoje in najnižje prodajne cene za med, ki se bo smel prodajati pod kontrolnimi znaki, upošteva pri tem vrsto medu.

Predpisi o prodaji kontroliranega medu glede cene in rabe kontrolnih znakov veljajo le za količine do največ 5 kg. Večje količine kontroliranega medu lahko prodaja vsakdo prosto po kakršnikoli ceni, komurkoli in v poljubnih posodah.

Prehodna določila:

1. Dokler ni na razpolago dovolj kontroliranega medu, sme Društvena čebelarna kupovati tudi nekontroliran med. Prodajati pa ga sme pod kontrolnim znakom le, če je med pregledala in ga kot dobrega ocenila kakšna podružnica, ki ima kontrolni odsek.

2. Za čas do prvega občnega zbora smejo odbori podružnic, ki prvičrat uvedejo kontrolo medu, sami izvoliti kontrolni odsek, proti naknadni odobritvi izvolitve po občnem zboru.

3. V začetnem letu 1932 lahko izvajajo podružnice kontrolo do konca leta.

Mesečni čebelarski razgovori.

J. Mayer — Dob pri Domžalah.

Mesec september.

Prvi teden tega meseca čebele navadno še pridno bero na ajdi. Okrog malega Šmarna pa navadno že potegne prva jesenska sapa, paša se nenadno utrga. Čebelarsko leto je prav za prav končano. Še poslednjič lahko zavrtimo točilo, nato dokončamo še zadnje priprave in naši panji bodo skoraj počivali.

Točenje medu.

Edina resna zahteva do vsakega čebelarja je, da pusti čebele ob ajdovi paši in takoj po njej popolnoma pri miru. Vsaka še tako majhna nepredvidnost ima lahko nedogledne posledice, ker čebele še dolgo stikajo po okolici. Kjerkoli se jim nudi le mala prilika, uderejo v panje in ropanje — to največje zlo pri čebelah — se lahko vname. Preko srede septembra panjev niti ne odpirajmo! Proti koncu meseca se šele pripravimo k točenju. Predvsem je potrebna pri vsem orodju in posodju največja snaga!

V drugi polovici meseca torej, ko že nastopajo prvi mračnejši jesenski dnevi, gremo zopet v čebelnjak. Panj za panjem pride na vrsto. Zapisniki na vratih so nam sedaj v ne-

precenljivo pomoč: izza avgustovega pregleda in urejevanja plodišč za zimo se ni nič izpremenilo. Iz medišča razpostavimo sate na kozico, da se morejo čebele nasrebat medu. Z močnim gosjim peresom jih nato ometemo v sipalnik, da se naglo sprše v plodišče. Sipalnik sploh je kaj dragoceno čebelarsko orodje. Pri tem pa ne mislim samo na pločevinastega, Stojkovičevega. Tudi lesen sipalnik, to je lesena deščica, ki podaljšuje panjevo dno, je zelo priročen in — kar je za začetnika najvažnejše — je zelo poceni. S sipalnika se čebele šumno sprše v panj, le malokatera odleti proti oknu, kjer se nabirajo v gruče. Od časa do časa moramo okno odpreti, da odlete na svoj dom. Pri večjih obratih je nujno potrebno, da ima okno posebno begalnico.

Izmed odvzetih satov odberemo primerno število lepo izdelanih in do polovice z medom napolnjenih, da jih spravimo za pomladno rezervno. Na vsak panj računajmo vsaj po en tak sat!

Ob času jesenskega točenja in podiranja panjev naši podeželski čebelarji kaj mnogo greše. Skoro povsod vidimo ob tem času okrog

čebelnjaka razstavljeno satje, da ga čebele osuše. S tem jih nevede navajamo k ropanju in prenogokrat se zgodi, da »osuše« poleg razpostavljenega satovja tudi marsikatero slabotnejšo družino. Torej previdnost! Iztočeno satje damo plemenjakom zopet v medišče, kjer ga kmalu očistijo. Pazimo pa pri tem, da je žrelo v medišču dobro priprto! Nekoliko dni po točenju panjem te sate zopet odvezamo, da jih shranimo čez zimo. Matično rešetko izdelamo s primernimi deščicami in odpremo žrela v medišču, da se zaostale čebele lahko spraše v svoje panje.

S podiranjem kranjčev moramo počakati še malo dlje. Najmanj dobre tri tedne po ajdi jih moramo pustiti pri miru, da se vsa zalega poleže. Kako neokusno je delo, ki ga včasih opazujemo pri kmetiških prekupcih s čebelami! Z velikim nožem izrezujejo zalego iz satja. Ker pa nočejo izgubiti nekoliko kapljic medu, jim teče nož po skrajni meji zalege in jo pri tem neusmiljeno mrcvari. Po nožu in satju se cedi bel mlečec, ki kvari barvo vsega medu. Poleg tega pride v med še mnogo obnožine.

Satje.

Satje moramo čez zimo dobro zavarovati. Prav za prav se nam ni bati več v zimskem času. V toplih jesenskih dnevih, posebno pa prvih pomladnih, nam večje lahko napravijo pri satju veliko škodo. Zato moramo vse sate pred zazimljenjem zažveplati, da uničimo že izlezene črvičke večš. V začetku sem zavijal po dva sata v časopisni papir. Ohranili so se mi vedno izborni, ker oster duh po tiskarski barvi odganja na pomlad nadležne molje. Za shranjevanje satja so dobri razni zaboji, da le nimajo razpok. V večjih obratih pa je vsakakor potrebna posebna omara za sate. Pomni: vsako spravljeno satje mora biti zažveplano! Najuspešneje zavarujemo sate proti večšam v hladni kleti, ki pa mora biti suha.

Ze sedaj odberemo, sortiramo vse sate. Le-po izdelani z mlajšim delom so določeni, da pridejo pri pomladanskem prestavljanju v plodišče. Tudi rjavo satje, ki je še prosojno, ako ga držimo proti solncu, je za prestavljanje dobro. Slabo izdelani sati z raznimi hibami in starejši sati ne spadajo več v plodišče, pač pa jih brez skrbi lahko porabimo v medišču. Pokvarjeno in staro satje izločimo, da ga prekuhamo v vosek.

Voščine in vosek.

Ze med letom se je nabralo precej voščin od raznih prizidkov in obrezkov. Sedaj na jesen pa pride še mnogo te tvarine od pokrovcev in pokvarjenega satja. Voščine je čez poletje zelo težko obvarovati večš. Do sedaj

se je še najbolj obnesla dobra zaprta posoda v hladni kleti. Nekoliko let pa že na poletje prekuham voščine in jih posušim na solncu. Do sedaj sem jih večš dobro obvaroval, vendar moramo prekuhani hlebček dobro presušiti, sicer rad plesni.

V manjšem obratu se prekuhanje v vosek ne izplača. Poleg zamude časa je velika poraba kuriva in slednjič gospodinja ni nikdar vesela nesnage od voska. Zato naj se združijo čebelarji posameznih podružnic za skupno kuho, ki se bolje izplača. Najumestneje pa bi bilo, da bi posamezne podružnice prevzele to delo. Dobiček bi imeli podružnica in njeni člani!

Dragi društveniki-čebelarji! Koliko dobička odnesejo razni prekupci z voščinami in slednjič tudi z medom! Ali si ne bi znali sami pomagati? Ali mora biti med producentom-čebelarjem in porabnikom še vmesna oseba, ki navadno odnese glavni dobiček? Združujte se v krožke za prekuhanje voščin in osrednje društvo vam bo rado pomagalo s strokovnim poukom. Poleg tega pa naša »Čebelarna« sama kupuje voščine in vosek po primerni ceni. Svoji k svojim in pa prvovrstno blago!

Zimska zaloga.

Po vsej priliki bo letošnja letina srednje vrste. Opravičeno upamo, da bodo čebele še vso zimsko zalogo nabrale na ajdi. Kdor bo pa le moral svojim plemenjakom pokladati sladkor, se mora s tem delom podvizati. Vsaj zadnje dni septembra ali najpozneje prvi teden oktobra mora biti dopolnjevanje zimske zaloge končano, da čebele sladkor še lahko predelajo in pokrijejo, sicer je nevarnost, da se čez zimo pokvari. Pokladati moramo le zvečer ali ob mračnih dneh, ko čebele ne izletavajo in to vedno v velikih količinah. Z zimsko zalogo ne smemo skopariti.

Vsako prestavljanje satov v plodišče je sedaj škodljivo, ker so si čebele gnezdo uredile po svojih potrebah in nagonih. Obnožino so spravile tja, kjer jo najlaže dosežejo ob pomladnem zaleganju. Edina skrb nam bodi, da se prepričamo, ali ni postal panj po naključju brezmatičen.

Po ajdovi paši kar mrgoli okrog kmetiških čebelnjakov raznih kupcev in prekupcev. Barantajo za panje žive teže, za voščine in za med. Koliko tega božjega daru gre za slepo ceno v roke mazačev! Ti čebelarji ne kvarijo le cene medu ampak tudi njegovo kakovost in njegov sloves. Tak prešanec pride med ljudstvo kot prvovrstno blago, je pa vse prej kot to! Okrog božiča, posebno pa še okrog velike noči, je veliko povpraševanje po medu in takrat se dosežejo vse lepše cene kot sedaj...

Opazovalne postaje.

Julij Mayer — Dob pri Domžalah.

Mesečno poročilo za julij.

Mnogo obetajoč pravi kostanj in deloma lipa sta letos v več krajih rešila čebele pred poletnim padcem in nadomestila izgubo prejšnjega meseca. Panji so se založili s kostanjevo obnožino čez mero, kar bo znatno oviralo zaleganje. Obilna paša in ugodno vreme, zlasti v prvi tretjini meseca sta pospešila in nagnala »uporne« družine k rojenju v dokaj poznem času. Čebelarji javljajo, da so imeli roje celo v drugi polovici julija. Naravno, da so bili primorani roje vrniti, ker je nehala paša. Suša, ki se pojavlja v zadnjem času, ovira cvetoče rastlinice, da ne morejo izločati medu. Pa tudi

ajda — poslednje upanje — bo najbrž odpovedala, če jo v kratkem ne zalije izdaten dež.

Krajevna poročila.

Nedeljica. Ves mesec je trajala velika suša. Po travnikih je vse zgorelo. Čebelam preti pogin, ako jim avgust ne prizanese. Take letine še nismo doživeli.

Bučka. Kostanj je dobro medil. Trije predstavljeni panji so mi rojili; isto se je godilo pri ostalih čebelarjih. Suša v drugi polovici meseca je razvoju čebel jako škodovala. Mlade

Mesečni pregled za julij 1932.

Kraj	Višina nad morjem m	Panj je teže								Zračna toplota				Dni je bilo						
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovitih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.													
		mesečni tretjini dkg						pri-dobil	po-rabil	dkg	dne	C°								
Vič pri Ljubljani .	298	725	350	10	—	90	120	875	—	165	9	+34	+11	+21°031	9	—	1	4	26	10
Št. Vid n. Ljubljano	314	470	325	—	35	125	165	470	—	130	9	+31	+8	+19°031	11	—	—	17	14	11
Tacen pod Šmarno goro	314	370	555	60	15	230	45	705	—	185	13	+30	+11	+20°630	5	—	9	7	15	14
Virmaše pri Škofji Loki	361	155	445	—	35	135	50	180	—	130	13	+30	+13	+16°331	10	—	2	14	15	27
Blejska Dobrava .	577	750	170	—	20	—	260	640	—	115	8	+28	+11	+20°327	3	—	4	9	18	—
Dob	305	200	260	270	—	—	—	730	—	50	7	+38	+8	+21°531	4	—	3	13	15	1
Rova na Gorenjsk.	350	250	130	65	60	140	70	175	—	75	9	+29	+9	+20°231	9	—	2	8	21	3
Breg-Križe	483	270	360	70	—	50	60	590	—	70	14	+29	+10	+19°231	8	—	3	11	17	6
Cerknica	575	565	—	20	—	205	165	125	—	140	5	+29	+8	+17°731	13	—	2	17	12	20
Sv. Gregor pri Ortneku	736	270	160	—	—	84	194	452	—	90	5	+28	+10	+19°531	8	—	4	2	25	14
Krka	300	210	75	—	20	85	195	—	15	60	6	+29	+9	+19°030	3	—	14	10	17	6
Vavčja vasp.Semiču	280	1895	145	—	25	245	370	1425	—	465	6	+29	+14	+19°331	5	—	2	14	15	18
Novo mesto	180	540	—	—	40	180	130	180	—	150	8	+34	+9	+21°931	4	—	2	8	21	2
Leskovec p. Krškem	186	470	—	—	30	110	70	230	—	110	7	+31	+9	+20°530	8	—	4	20	7	6
Podava na Drav. polju	255	575	45	15	25	155	155	300	—	135	5	+32	+8	+21°031	4	—	1	21	10	29
Sp.Ložnica p. Žalcu	252	485	50	145	—	170	100	770	—	120	8	+24	+9	+17°031	8	—	—	23	8	25
Radvanje p. Marib.	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	540	185	—	—	80	260	385	—	115	8	+27	+7	+16°031	9	—	—	16	15	13
Predanovci	195	50	20	90	45	5	25	160	—	30	23	+28	+18	+24°329	3	—	2	9	20	16
Cezanjenci	182	20	—	70	10	70	40	—	30	—	—	+32	+11	+20°028	1	—	—	8	23	17
Muta	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+31	+12	+20°629	11	—	2	19	10	13
Bučka	307	920	—	—	—	340	295	295	—	190	5	+36	+12	+23°430	—	—	2	14	15	13
Nedeljica pri Turnišču	170	—	65	30	185	125	20	—	240	65	11	+34	+11	+17°029	5	—	4	5	22	17
Koprivnik pri Kočevju	628	970	10	—	—	110	470	490	—	235	5	+31	+8	+19°831	5	—	6	5	20	9
Studenci p. Marib.		1495	10	10	30	225	285	975	—	340	5	+31	+9	+19°831	6	—	—	9	22	17

¹ Vsi panji razen radvanjskega so A.-Ž. sestava.

matice so se vse oprasile; pri točenju je dal vsak panj približno 12 kg.

Vič. Ob cvetenju kostanja so se čebele nekoliko opomogle, otava pa zopet slabo kaže.

Spodnja Ložnica. Pravi kostanj je dobro medil, toda samo od 11. julija, ko ga je opral dež. Otava zaradi suše malo medi.

Rova. Čebelarji tožijo, da so še v zadnji tretjini meseca imeli roje. Niso vedeli kaj z njimi, ker ni bilo nobene paše.

Leskovec. Zaradi tihega preleganja je bilo opazati številne trotovce, ker je bila izguba mladih matic prav številna — skoraj 50%. Pravi kostanj je dobro medil. Ajdi grozi suša.

Virmaše. V kostanju so nabrale nekaj obnožine. Skoro vsi A.-Ž. panji so ta mesec prelegli ali pa rojili, da je bilo treba vsak dan ogrebat roje. Koncem meseca so družine pričele preganjati trote. Točila še nisem rabil in odkar čebelarim, ne pomnim tako slabe letine.

Podova. V začetku meseca so čebele pridno nosile. Brale so najbrž kostanj, kar sklepam po grenkem okusu medu. Panji so v splošnem zelo močni. Upanja na ajdovo pašo ni nobene radi suše.

Novo mesto. Rojev vobče malo. Kostanj je izredno dobro medil, kakor že 12 let ne, le med bomo težje vnovčili.

Društvene vesti.

Sladkor. V mesecu avgustu je dobilo osrednje društvo naročil za en vagon sladkorja za jesensko pitanje čebel. Ta sladkor je društvo takoj naročilo in ga bodo člani dobili v prvih dneh meseca septembra. Ker pa je letos izredno slaba letina in bo potreba po sladkorju še zelo velika, je društveni odbor sklenil, da vloži prošnjo na finančno ravateljstvo za novo dovoljenje. Zaradi tega sprejema društvo še nova naročila na sladkor, in sicer do 20. septembra t. l. Blago bodo člani dobili koncem meseca septembra.

Društvo naroča vedno le rafiniran (bel kristalni) sladkor, ki pa mora biti denaturiran s 3% ogljenega prahu. Tak sladkor je po dosedanjih izkušnjah za čebele popolnoma neškodljiv. Čebelarji, naročujte sladkor, da rešite čebele. Cena sladkorja franko Ljubljana je 8 Din kilogram. Pišite po položnico!

Vabilo na čebelarški zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 2. oktobra t. l. na dvorišču tovarne testenin »Pekate-te«, Glince pri Ljubljani, Tržaška cesta 10 a (tramvajska postaja).

Razpored bo obsegal predavanja in razkazovanja. Predavali bodo gg. ravnatelj Adolf Arko, dr. Bosek, Donat Jug, profesor dr. Kern, dr. Podgornik, župnik Peternel, Frančišek Rojina, profesor Josip Verbič, Julij Mayer in Anton Žnideršič.

Predavanja se bodo začela zjutraj ob 8 in trajala do 13. Ob 10 bo pol ure odmora. Popoldne si bodo zborovalci ogledali nove prostore in zalogo Društvene Čebelarne ter razne vzorne čebelnjake v Ljubljani in okolici.

Udeležniki se lahko sestanejo ob 13 pri obedu v gostilni poleg tovarne. Odbor.

Vzorna podružnica. Težave čebelarjev so jako velike. Denarja sploh ni, letos pa še medu ne bo. Neka podružnica na bivšem Štajerskem, ki pravilno pojmuje svoje delovanje, je priskočila svojim

članom na pomoč in jim iz svojega premoženja dodala k članarini po 20 Din. — Lep zgled, ki naj bi ga posnemale tudi druge podružnice!

Čebelarški vlak je iz gorenjskega kota peljal letos čebele v 17 vozovih na ajdovo pašo. Čebelarji so porazdelili panje po polju okrog Kranja, Medvod, Vižmarjev in Trebnjega. Bog daj, da bi se nade vseh prevaževalcev uresničile!

Razglas vodstva kontrole medu.

V tej številki je objavljen konec navodila in pravilnika za kontrolo medu. Želeti je, da ga čebelarji, zlasti pa podružnični odborniki dobro prouče. Na čebelarskem zboru meseca oktobra bo član vodstva pokazal praktično kako izvajamo kontrolo.

Vodstvo kontrole je sporazumno z društvenim odborom določilo za prodajo kontrolirane medu, te-le pogoje:

Za prodajo po čebelarjih, čebelarskih podružnicah in po Društveni Čebelarni na drobno, v odprtih posodah do 5 kg veljajo naslednje najnižje cene:

Za vse vrste spomladanskega in poletnega medu (cvetličnega), izvzemši hojevega 18 Din za hojev med in hojev med, mešan s cvetličnim 16 „
za ajdov med in za ajdov med, mešan s cvetličnim ali hojevim 14 „
Za prodajo v malih posodah pa sledeče cene:

	cvetlični	hojev	ajdov
v lončkih á 3 dkg	1'05	1'—	0'95
« « « 1/8 kg	3'—	2'75	2'50
« « « 1/4 kg	5'50	5'—	4'50
v kozarcih á 1/8 kg	6'25	6'—	5'75
« « « 1/4 kg	9'50	9'—	8'50
« « « 1/2 kg	15'—	14'—	13'—
« « « 1 kg	26'50	24'50	22'50
v pločevinastih posodah á 1/2 kg	12'—	11'—	10'—
« « 1 kg	22'—	20'—	18'—
« « 2 kg	42'—	38'—	34'—
« « 5 kg	100'—	90'—	80'—

Ceno je razumeti s posodo vred in za blago, postavljeno kamorkoli v državi. Embalažo (zaboji i. dr.) je zaračunavati po nabavni ceni in je ni jemati nazaj. Popustov (skonte, rabata itd.) kupcem ni dovoljeno priznati. Računi so plačljivi v 30 dneh od dneva dobave. Posredovalcem (potnikom, zastopnikom) sme dobavitelj dovoljevati do največ 10% provizije, ki mu jo pa izplača šele tedaj, ko je račun poravnat. Za prodajo medu pod kontrolno oznako smejo dobavitelji uporabljati le one posode, ki jih ima na prodaj Društvena Čebelarja. Na etikete s kontrolno oznako, ki jih bo dobavitelj lepil na posodo, mora zapisati ali natisniti svoj točni naslov.

ZAPISKI SEJ OŽJEGA ODBORA OSREDNJEGA DRUŠTVA.

XIX. seja dne 31. maja 1932.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Babnik, Bukovec, Žnideršič in Dermelj, kot gost pa gosp. dr. Podgornik.

Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje z dne 24. maja, ki je bil odobren, ter došle dopise, ki jih je odbor vzel na znanje. Odbor je dovolil ustanovitev podružnice pri Št. Vidu nad Cerknico, glede ustanovitve podružnice pri Sv. Jurju pri Grosupljem pa naj se prej pozve za mnenje sosednjih podružnic. Glede čebelarških predavanj naj se pozovejo podružnice, da skrbijo, da bo udeležba pri predavanjih obilnejša kot do sedaj. Zadevno notice je objaviti v prihodnji številki »Slov. Čebelarja«.

Gosp. urednik Bukovec je opozoril, da je baje bilo v Škofljici pred cerkvijo oznanjeno, da je do nadaljnjega prepovedano v občino Škofljico, oziroma Šmarje dovažati čebele na pašo. Tajniku je bilo naročeno, naj na odločujočem mestu pozve, kdo je izdal ta odlok, nato bo odbor storil potrebne korake, da se bo prepoved eventualno razveljavila.

Gosp. predsednik Verbič je poročal o plemenitni postaji v Kamniški Bistrici. Delo je v toliko napredovalo, da je prostor že določen in odmerjen, da je bil plemenjak kupljen in stoji že v Bistrici, da so prašilniki napravljeni in vzreja matic pripravljena. Prostor je tudi že ograjen tako, da lahko rečemo, da je postaja v glavnem dovršena in je začela poslovati. Vsa začetna dela je vodil gosp. predsednik Verbič, kateremu je odbor dolžan zahvalo, kajti pota v Bistrico niso bila prav prijetna, društvo pa je z novo plemenilno postajo izredno pridobilo.

Predsednik gosp. Verbič je predlagal, naj društvo na izrečno željo dr. Phillippsa, pošlje v Ameriko na njegov naslov vse letnike »Slov. Čebelarja«. Tajnik naj do prihodnje seje poroča, ako je to sploh izvedljivo.

Odbor je nadalje razpravljal glede pokončavanja čemerike, ki je čebelarjem povzročila že toliko škode. Primerno vlogo je poslati banski upravi, oziroma Kmetijski družbi z opozorilom, da bi se uvedlo sistematično pokončevanje te strupene rastline. V ta namen pojmeta gg. Verbič in Žnideršič h glavnemu uredniku »Kmetovalca« gosp. inž. Lahu in ga na to opozorila.

Gosp. Žnideršič je poročal o nadaljnjih ukrepih glede kontrole medu. Odbor je pregledal ponudbe

za tisk etiket in brošur. Končno je sklenil, naj vse tiskovine uredi gg. Žnideršič, Arko in dr. Podgornik in sami določijo, katera tiskarna naj jih tiska. Odbor je odobril obliko vinjet za brošuro in račun za njih tisk. Odobril pa je tudi obliko zaščitne znamke »Medved« ter odobril račun za izvedbo te zaščite.

XX. seja dne 15. junija 1932.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Babnik, Bukovec, Arko, Žnideršič, Dermelj, kot gost pa gosp. dr. Podgornik.

Tajnik je prebral zapisnik seje z dne 31. maja, ki je bil odobren. K zapisniku je dodal gosp. predsednik še poročilo glede Rotarjevih čebel. Nakup se ni izvršil, ker je gosp. predsednik dobil potreben zarod za vzrejo matic pri gosp. ravnatelju Arku.

Gosp. predsednik je podal poročilo o zatiranju čemerike. V ta namen je obiskal urednika »Kmetovalca«, gosp. inž. Laha, da bi se akcija izvršila s pomočjo Kmetijske družbe. Po izjavi gosp. inž. Laha pa Kmetijska družba ne more ničesar ukreniti, ker ni tozadevnih predpisov. Gosp. predsednik je svetoval, naj bi naše društvo najelo delavce, ki bi s posebnimi svedri ruvali korenike čemerike in jo na ta način iztrebili. Tajniku je bilo naročeno, naj poizve za ceno korenin čemerike.

Predavanja v Račni odbor ni mogel dovoliti, ker se je predavanje pri tej podružnici letos že vršilo.

Za delegata na IX. internacionalni kongres čebelarjev v Parizu je imenoval odbor gosp. predsednika Verbiča. Zaradi premajhne podpore za potovanje, pa bo najbrže odšel na kongres le en zastopnik »Zveze« v Beogradu.

Tajnik je poročal o prodaji sladkorja za pitanje čebel. Odbor je poročilo odobril. Sklenil je, da bo naročil sladkor za pitanje čebel tudi za jesen, ker ni pričakovati dobre letine.

Gosp. predsednik je poročal o filmovanju našega čebelarjenja, ki ga namerava izvršiti inž. Grujić iz Beograda. Na posebnem sestanku bo odbor sestavil podrobni načrt za slikanje.

Gosp. Žnideršič je poročal o kontroli medu. Odbor se je posvetoval o ukrepih kontrole glede tiskovin. Stroške za brošuro plača upravni oddelek, stroške za etikete pa Društvena Čebelarja.

Odbor je sklenil, da priredi dne 29. junija t. l. izlet v Kamniško Bistrico, kjer si bodo izletniki ogledali novo društveno plemenilno postajo. Tozadevno notice naj tajnik objavi v dnevnikih.

Gosp. ravnatelj Arko je poročal tekoče zadeve Društvene Čebelarje.

XXI. seja dne 5. julija 1932.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Bukovec, Žnideršič in Dermelj.

Tajnik je prebral zapisnik seje z dne 15. junija, ki je bil odobren. Poročal je o došlih dopisih, ki jih je odbor vzel na znanje. Tovarna za sladkor v Osijeku je sporočila, da bo sladkor, ki ga namerava odbor naročiti za jesensko pitanje čebel, za 14 para pri kilogramu dražji. Odbor bo kljub temu oddajal sladkor svojim članom po 8 Din.

Gosp. Žnideršič je poročal o kontroli medu. Odbor je poročilo vzel na znanje in sklenil, da je vstaviti v pravilnik še sledeče besedilo:

»Društvena Čebelarja in podružnice smejo pod svojim imenom prodajati kontroliran med z etiketami in kontrolnim trakom.«

Gosp. predsednik je poročal o otvoritvi plemenilne postaje v Kamniški Bistrici. Izleta in otvoritve se je udeležilo 25 izletnikov. Gosp. predsed-

nik je s primernim nagovorom otvoril postajo ter se pri tem zahvalil Meščanski korporaciji v Kamniku, ki je za postajo dala primeren prostor v najem in s tem v glavnem pripomogla, da se je mogla ustanoviti. Preprosta a pristržna prireditve bo ostala izletnikom v prijetnem spominu. Prve matice, ki so bile tam oplojene, ima sedaj v oskrbi gosp. predsednik.

Pravilnik o poslovanju plemenilne postaje in vzreji matic pri čebelarjih sestavi gosp. predsednik.

Gosp. Žnideršič je priporočal odboru, naj bi sklical v Ljubljani čebelarški shod, ki ga že več let ni bilo. Predlog je utemeljeval s tem, da občni zbori obravnavajo predvsem društvene zadeve, za razna čebelarska vprašanja pa ni nikdar dovolj časa. Odbor je predlog sprejel in določil, da bo shod dne 2. oktobra t. l. v Ljubljani. Predavanja naj bi prevzeli gg. predsednik Verbič, Žnideršič, Bukovec, Arko, Peternel, Okorn, dr. Podgornik. Snov predavanja se bo določila na prihodnji seji.

Gosp. urednik Bukovec je poročal, da je nujno potrebno, da oblasti ukinejo zaporo, ki je bila odrejena zaradi čebelne bolezni v Ribnici na Pohorju. Dokler je zapora, ne morejo čebelarji iz Mežice in okolice prevažati čebel na ajdovo pašo v Avstrijo. Predlagal je, naj odbor stori korake, da bo zapora ukinjena. Tajniku je bilo naročeno, naj vloži potrebno prošnjo na bansko upravo.

Gosp. Žnideršič je poročal, da je bil obveščen, da bo banska uprava proučevala razna kmetijska vprašanja. Predlagal je, naj bi društvo bansko upravo s primerno vlogo prosilo, da bi društvo obvestila, kadar bo to akcijo začela. Odbor je predlog sprejel in naročil tajniku, naj odpošlje primerno vlogo.

Gosp. predsednik je poročal o jesenski razstavi na velesojmu. Po odredbi razstavnega odbora naj bi se k razstavi povabili tudi vsi velečebelarji. Odbor je sklenil, da naj se čebelarji povabijo, da razstavijo med in vosek.

Gosp. predsednik je dobil obvestilo, da pride v prihodnjih dneh inspektor Grujić iz Beograda, ki bo filmal način našega čebelarjenja. Za to delo sicer čas sedaj ni primeren, vendar bo odbor storil kar je v njegovi moči. Sestavil je primeren načrt, po katerem naj bi se filmovanje vršilo.

Vrtnarska razstava na Brezjah.

Letos obhajamo na Brezjah jubilej 25 letnice kronanja Marije Pomagaj. Kakor je bilo že v raznih listih objavljeno, se vršijo to leto razne prireditve in proslave. Tako prireja tudi tukajšnja podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v jubilejnih dneh od dne 28. avgusta do 12. septembra vrtnarsko razstavo s obširnimi programom. V to razstavo je uvrščen tudi oddelek za čebelarstvo z raznimi čebelarskimi proizvodi in tudi žive čebele v opazovalnih panjih.

Čebelarji, ki potujejo te dni na Brezje, naj ne zamudijo si ogledati te velezanimive prireditve.

Od dne 1. do 7. septembra je dovoljena udeležencem proslave na Brezjah polovična vožnja na vseh progah dravske banovine, tako da če kupiš karto do Otoč, odn. Radovljice ter jo obdržiš, se z isto nazaj pelješ domov, če na Brezjah kupiš izkaznico s potrdilom, da si se proslave res udeležil.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek, dne 6. septembra ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica za Sodražico, ki je letos nanovo ustanovljena, živahno deluje. Čeprav smo v časih hude gospodarske in čebelarske krize, pa se ne smemo ustrašiti težav, ki jih čas prinese! Letošnje leto nam nič preveč ne ugaja, in skoro vsi čebelarji tarnajo, da ne bodo točila menda nič rabili, pač pa v jeseni pitalnike. Čebele so rojile pri nas na splošno jako in preveč, sedaj pa je vsak panj, ki je rojil, slabo zanešen z medom. To velja tudi za roje. Na splošno so čebelne družine močne, medu pa malo. Treba jih bo založiti s sladkorjem. Torej čebelarji, kjer boste kaj več natočili, le ne svoj pridelek oddati po sramotno nizki ceni, ker mislim, da medu ne bo preveč. Spomladi je naša podružnica naročila 1000 akacijevih sadik, da tudi to drevo zanesemo v naše kraje. Se bomo vsaj

tudi mi zanašali na akacijevu pašo, ker ni tukaj še do sedaj tega drevja.

Tudi glede orodja za čebelarstvo smo sklenili, da podružnica nabavi najpotrebnejše, ki ga bo posojevala svojim članom. Prosili smo bansko upravo za podporo. Res nam je takoj ustregla in nam je nakazala 950 Din, za kar se banski upravi iskreno zahvaljujemo. Tudi za pouk mlajših čebelarjev skrbi odbor podružnice. Spomladi smo imeli predavanje v šoli. Predaval je član naše podružnice gosp. Mihael Vrbič. Odbor ga je naprosil še za eno predavanje v jeseni. Radevolje se je odzval in bo predaval 11. septembra t. l. ob pol 3 popoldne na šolskem vrtu pri svojem čebelnjaku. Tovariši čebelarji, člani in nečlani, pridite v velikem številu k čebelarskemu sestanku.

Čebelarski pozdrav!

Franjo Zajc, tajnik.

Dopisi.

Z Vinice. Dovolite mi, gospod urednik, malo prostora v »Slov. Čebelarju«, saj se tako malokdaj oglasim in še to samo v slabih letih. 1926. l. sem se oglasil, ker je bilo slabo leto, potem močja, letos pa suša. Stari čebelarji smo pač taki, da v slabih letih jokamo, v dobrih smo pa tiho. Lani

od začetka avgusta meseca ni bilo pri nas nobene čebelne paše, tako da sem moral roje, katerih sem bil ogrebel pet, namreč lakotnih — pri meni ni bilo niti enega od 34 A.-Z. panjev! — od začetka hraniti in so mi navsezadnje itak pomrli od gladi.

Kar se tiče paše, do kostanja je še nekaj bilo, dalje ni bilo nič. Ajda ni dala trikrat nič. Kako sem bil pa razočaran, ko sem začel oktobra meseca zazimljovati. Prej ni bilo mogoče, kakor sem odprl kak panj, so že bile roparice tu. Moral sem čakati do hladnejših dni. Odprem panj števil 1, 2, 3 itd., nikjer nič v medišču, nič v plodišču. Kaj bo? Med, katerega sem bil konec julija meseca iztočil, je pošel nekaj sem, nekaj tja, tako da mi ni ostalo drugega, kakor da vzamem v roke nekaj sto dinarjev in hajdi v trgovino po sladkor. Ali za toliko družin bi bilo treba že nekaj markotov, ali se je žaba z malim zadavila. Vsakemu panju sem dal kakšno kilo, malo vode. In spite, čebelice, spanje pravičnega in čakajte, da dojde brez-davčni sladkor in mi se ne pritožujete. Tudi jaz nisem vedno sit, pa vse eno živim. Torej lahko noč in mirna Bosna! Čebelica, na spomlad mi léti in vsedi se na najlepšem cveti, prinesi mi sladke tekočine z livade, visoke planine!

Drugo, še večje razočaranje sem doživel lani na čebelarški razstavi na ljubljanskem velesejmu. Razstavil sem namreč med in nekaj voska, ki je bil izvanredno lep, tako da sem se kar čudil moji boljši polovici, da je skuhala tako krasnega. Seveda je bil od samih pokrovcev mladega satovja. In kaj sem doživel pri tem vosku? Razstavni odbor Čebelarkega društva v Ljubljani mi je sporočil: »Vosek, ker je bil presvetel, ni našel pri nevednih kupcih zaupanja v pristnost, zato smo ga deponirali v blagovnem oddelku, kjer ga morete prodati ali pa dobiti zanj satnice.« Za satnice bi torej vendar bil dober, čeprav je sumljiv. Menda tudi ocenjevalna komisija ni ocenila voska za pristnega. To sklepam po tem, ker sem dobil prvo priznanje samo za med. Ni meni do priznanja niti do diplom, meni je le do tega, da si očuvam svojo čebelarsko čast. In da dokazem, da je vosek pristen, dam onemu, ki mi dokaže z analizo, da ni pristen, 5000 Din. Vosek je še danes pri blagovnem oddelku v Ljubljani.

Rudolf Mikulič.

Opomba uredništva. Motite se, g. Mikulič, vaš vosek so vsi ocenjevalci imeli za pristnega, ker je res zelo lep. Vprav zaradi tega pa ni našel kupca, kajti ljudje so vajeni bolj temno rumenega blaga in rjavkasto rumenega, pa nimajo

zaupanja do blede rumenega. Da bi le imeli kaj več takega voska, kakršen je vaš!

Sprejem gojenk v kmetijsko-gospodinjstvo šole v Marijanišču v Ljubljani. S 1. oktobrom 1932 se odpre enaintrideseti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 10 mesecev.

Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Poljanah v Ljubljani.

Teoretični del obsega verouk, vzgojeslovje, računstvo, knjigovodstvo in kmetijsko gospodarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, živinorejo in živinozdravstvo, poljedelstvo in kmetijsko kemijo.

Gojenke se praktično vežbajo v kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), krojnem risanju, pranju, likanju, v mlekarstvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd. Gojenke se vadijo tudi v ravnanju z bolniki in bolno živino.

Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje in razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din, od katerih del se poravnava lahko tudi v živilih. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj obleko, perilo in obutev, potrebno za delo in praznik. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete, ki so lahko tudi iz domačega platna.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šole, morajo:

1. dovršiti 16. leto;
2. predložiti zadnje šolsko izpričevalo;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanj glavni poklic;
5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja;
6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnoročno pisane, nekolikovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo na vodstvo Marijanišča vsaj do 15. septembra.

Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šole se bo oziralo po možnosti na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin.

Vodstvo Marijanišča v Ljubljani.

Drobiž.

Nagla praha matic. Dne 26. julija t. l. mi je nepričakovano rojil neki A.-Ž. panj. Pri pregledovanju starca sem ugotovil, da je staro matico izgubil, ker je rojil z mladnicami. Eno od teh sem pri ogrebanju ujel in spustil med čebele v medišču, roj pa vrnil v plodišče. Že 1. avgusta sem opazil, da čebele v medišču odganjajo trote (žrelo je bilo odprto!). Pregledal sem sate in v največje začudenje opazil en sat popolnoma zaležen, deloma z jajčeci, pa tudi s posameznimi enodnevni in dnevni žerkami. Dne 2. julija je že zalegala tudi spodnja matica. Rešetka med plodiščem in mediščem je odprta.

Izredno zanimiv je primer zgornje matice. Če bi bil pri pregledu našel sama jajčeca, bi mi bila stvar razumljiva, toda prve žerke

(črvički) skoraj ne dopuščajo drugačnega sklepanja, kakor da se je matica sprašila že med rojenjem. To se pa ni zgodilo, ker sem jo imel v roki in bi bil v tem primeru znamenje oprave v zadku gotovo opazil.

Stvari si ne morem razlagati drugače, kakor da je matica šla že 27. julija na praho, zalegla že 29. julija prva jajčeca, iz katerih so se čez 3 dni (1. avgusta) izlegle prve žerke. Brez dvoma je bila zgornja matica pevka, spodnja pa ena izmed kvakaric, kajti pevka, ki že več dni pred rojem bega po satju, je gotovo prej godna za praho kakor kvakarica, ki zapusti maticnik šele med rojenjem.

Vse one čebelarje, ki so sami opazili tak primer zgodnje prahe, prosimo, naj se oglase v »Slov. Čebelarju«.

Zanimiva statistika o pruskem čebelarstvu. »Praktischer Wegweiser für Bienenzucht« objavlja, da je bilo leta 1929 v Prusiji 141.805 čebelarjev, ki so imeli 900.809 panjev. 83.444 čebelarjev je imelo pod 5 panjev, 32.341 5—10 panjev, 71.618 10—20, 7258 20—50, 1014 50 do 100, 113 100—200, 15 200—500, 2 pa nad 500. 81.65% vseh čebelarjev tedaj ni imelo torej več kakor 10 panjev na osebo. 50% čebelarjev je bilo neorganiziranih. Te številke pravijo, da velika večina pruskih čebelarjev ne čebelari zaradi pridobivanja medu, marveč bolj zaradi veselja do čebel. Čebelarstva s 5 panji so sploh brez gospodarskega pomena, teh je pa v Prusiji največ.

Škropljenje sadnega drevja s sredstvi, ki vsebujejo arsen se uveljavlja tudi v Sloveniji vedno bolj. Bati se je, da bodo čebelarji z nepravilnim škropljenjem, zlasti s škropljenjem ob nepravem času, zelo oškodovani. Ker je v velikem interesu sadjarstva, da sadjarji ne napravljajo čebelarjem po nepotrebnem škode in ne ogražajo obstoja čebelarstev z nepravilno porabo arsenjskih škropljivih sredstev, pričakujemo od vseh razumnih sadjarjev, zlasti pa od uglednega odbora »Sadjarskega in vrtnarskega društva«, da bodo zastavili ves vpliv, da se čebelarstvu ne bo delala škoda. To ni samo v korist čebelarstva, marveč v še večjo sadjarstva, kateremu mnogo pomagajo naše čebele, da je pridelek obilen.

V odboru omenjenega društva sta naš predsednik gosp. Jos. Verbič in naš častni član gosp. Humek. Že to nam je porok, da bo SVD storilo vse, da varuje obojestranske interese: sadjarjev in čebelarjev. Kako resna je nevarnost za čebele pri porabljanju škropil, ki vsebujejo arsen, dokazuje, da je predsednik okrožja York izdal sledečo policijsko naredbo:

»§ 1. V interesu čebelarstva prepovedujem škropljenje cvetja katerikoli sadne vrste s sredstvi, ki vsebujejo arsen.

§ 2. Drevesa, ki stoje v neposredni bližini čebeljakov, smejo sadjarji škropiti z arsenjskimi preparati šele zvečer, ko čebele nehajo letati. Pred škropljenjem je treba čebelarja o tem obvestiti.

§ 3. Prestopke kaznuje oblast po § 30. gozdnega in poljskega policijskega zakona.«

V Yorku dne 16. aprila 1932.

Deželni svetnik.

Ali bo šlo pri nas brez policijskih naredb?

Časi se izpreminjajo. Decembra meseca leta 1853 so bile v Ameriki čebele še tako drage, da sta bila na neki dražbi prodana dva panja za 215 dolarjev (12.000 Din!); funt medu je veljal leta 1856 1½ do 2 dolarja.

(Bees and Honey.)

Letošnja hojeva paša pod Krimom pri Ljubljani ni izpolnila nad, ki so jih čebelarji skrivoma ali pa očitno gojili. Kljub temu, da so nekateri medenje jelke prepričevalno proročevali in upali, da bomo točilo prav pridno vrtili, se naše pričakovanje ni uresničilo. Jelka je nekoliko »prijemala«, čebele so letele v gozd in v mediščih so se pojavili prvi sledovi sladke mane, hujšega pa ni bilo. Le kdor je za vsako ceno hotel videti kaj več, je z notranjimi očmi ogledaval medišča, ki so bila že godna za točenje... To pa ni nikaka nesreča in nikomur v škodo. Saj živimo dandanes večinoma od sanj in lepih besedi...

Tisti čebelarji, ki so čebele pripeljali prav zgodaj, so še nekaj medu ujeli, tisti pa, ki so prišli šele takrat, ko je hoja »prav zares prišla«, so odpeljali lažje panje, nego so jih pripeljali.

Dovoz čebel je bil izredno velik. Na črti 4—5 km je stalo 3000 A.-Ž. panjev. Mobilizacija je potekla skoraj neopaženo, toda z navdušenjem, ki je bilo gotovo večje kakor navdušenje črnovojnikov ob izbruhu svetovne vojne.

Prav za prav nam paše ni pokvarilo slabo vreme. Vzrok neuspeha so brez dvoma tehtnice opazovanih panjev pod Krimom. Vse so se pokvarile in nobena ni hotela z jezičkom gori, ampak le doli. Čista čebelarska resnica je, da je taka tehtnica pokvarjena.

Malo poparjeni smo res, kar nas je pristašev izanske medene stranke. Pa kaj za to, ko bo pa jelka prihodnje leto prav zares medila! Vsa znamenja govore za to in tudi naši barometri sijajno kažejo...

Zlate čebelarske resnice. 1. Okoristi se z skušnjami drugih. Nihče nima dovolj časa, razuma in denarja, da bi vse sam poskusil.

2. Če meniš, da si kaki resnici na sledu, uvažuj vse razloge, ki govorijo proti njej, prav kakor bi hotel dokazati nasprotno.

3. Ne preziraj nasprotnih ugovorov, tudi če jih je rodila zgolj želja po nasprotovanju.

4. Priznavaj avtoritete, toda računaj z možnostjo, da tudi te niso nezmotljive.

5. Ne opiraj utemeljevanj na dejstva, ki še niso potrjena.

6. Ne preziraj, da en ali dva primera še nista nikak dokaz.

7. Ako si dosegel kak uspeh, bodisi praktičen ali pa teoretičen: naj pride na svetlo in pred kritiko. Če je kaj boljšega na stvari, se kritike ni treba bati. (Schweizerische Bztg.)

Mala voščena večja je po svoje še bolj škodljiva kakor velika večja. Zlasti rada se skrije pod pokrovce zalege in napravlja rove pod njimi na vse strani. Zalega pod rovi je izgubljena in jo čebele včasih niti ne pokrijejo

normalno, marveč le deloma, skozi odprtine pa opazimo zalego z modrikastimi očmi. Ta večša prodre s strani v satnico in razjeda dno celic ter prepreda zadke mladih čebel s predenino. Posledica je, da imajo mlade čebele, ko se izležejo, vsa pokažena krila in jih čebele potem vržejo pod kap.

Pri pregledovanju panjev čestokrat naletimo na zaležene sate, ki jih je napadla večša. Že to, da vzamemo sat iz panja, jo tako vznemiri, da živahno prileze na dan in cepne s sata. Če tega ne stori sama, potrkajmo s kakim trdim predmetom na satnik, pa bo črv planil iz rova. Če tudi trkanje ne pomaga, moramo z vžigalico vse rove odpreti, da zasledimo škodljivca.

Mala večša, oziroma njena ličinka je običajni gost slabičev. V močnih panjih se ne more uveljaviti. Skrbimo za snago v panjih in zasledujemo večše pri sleherni priliki, zlasti v mraku pred panji, pa nam ne bodo preveč v nadlego.

Nekaj o matici pevkí. Splošno mnenje je, da ima vsaka mlada matica v roju številne pristaše (del čebel). Kdor pa pri ogrebanju natančno opazuje, se je že prepričal, da je ena sama matica prav za prav »maziljena«, in sicer pevká. Dostikrat se pripeti, da ujamemo mlado matico (ali pa tudi več), ki bega po roju, ki sedi na veji. Pripremo jo in roj otresemo z veje v panj, ujeto matico pa denemo med čebele. Kljub pripripi matici ne ostane v panju, pa čeprav ga ogrebemo dvakrat, trikrat. Ako se nam pa slučajno posreči, da ujamemo pevko, pa ostane v panju velika večina roja. Za pripripte druge matice se čebele skoraj ne zmenijo; nekateri niti ne obsedejo.

Pojavi čebelnih kužnih bolezni in ukrepi veterinarskih oblasti.

Ptujsko in ljutomersko sresko poglavarstvo sta zaradi treh, štirih dognanih primerov gnilobe prepovedala dovoz tujih čebel v pašo v številne občine svojega sreza. V odloku pogoreshamo, da je tudi prepovedano premikanje čebel in medu iz okuženih občin. Prepovedi dovoza sta bili izdani tik pred ajdovo pašo. O tem bomo še izčrpnjeje poročali.

Letos je bilo ugotovljeno tudi precej primerov nozeme. Dasi je ta bolezen kužna, ni oblast okuženih čebelnjakov dala pod zaporo in čebelarji so bolne panje vozili v pašo v tuje kraje.

Tem nedostatkom je vzrok pomanjkanje točnih zakonitih določil: pravilnika o zatiranju čebelnih kužnih bolezni, ki ga kmetijsko mi-

nistrstvo ne uveljavi, dasi je že več let preteklo, odkar je bil izdan zakon o živalskih kužnih boleznih. Kaj je vzrok temu zavlačevanju, ne ve nihče. Naravnost smešno je, da čebelne kužne bolezni ugotavljamo, ne skrbimo pa, da bi onemogočili njih širjenje.

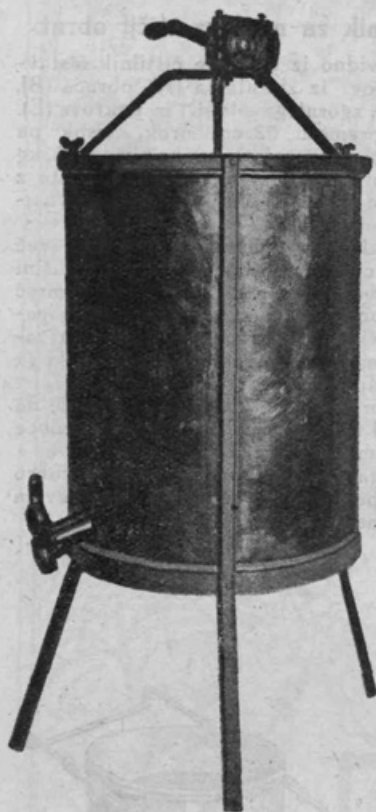
Ali je to mogoče? Baje je tik pred ajdo banska uprava pooblastila sreski poglavarstvu v Litiji in Novem mestu, da lahkó prepovesta dovoz čebel v ajdovo pašo, ako je nevarnost za ropanje. Če se bo to izvajalo in bodo omejenim srezom sledili še drugi, ni izključeno, da bo to začetek konca gorenjskega čebelarstva. O odloku in njegovih posledicah bomo še razpravljali.

A. B.

Za kratek čas. (Iz spominov čebelarja Petra Pavlina.) Neko leto sem sklenil, da postavim svoje čebele iz Podbrezja na Gorenjskem na Ljubljansko polje v ajdovo pašo. Pasišče sem si izbral v Zgornji Šiški in naročil svojemu bratu, naj čebele pripelje določeni dan zjutraj navsezgodaj. Na pasišču sem bil, še preden se je začelo daniti, in čakal, kdaj se bo prikazal voz. Ura je šla že na polpeto, čebel pa od nikoder. Začelo me je skrbeti in šel sem na glavno cesto, da vidim, ali se voz že bliža, toda cesta je bila še prazna. Prijazno je pogledalo solnce izza hribov in zažarelo je Ljubljansko polje v morju zlatih žarkov. Rodilo se je krasno jutro, a v mojem srcu je postajalo tesno. Kako to, da ni čebel? Kar zagledam v daljavi na cesti majhno piko, ki se je z veliko naglico bližala. Kmalu sem razločil konja, voz, čebele... Voznik je podil na vse kriplje, da so kolesa kar odskakovala. Že sem spoznal, da je vprežena »švintasta« Reza in da vihti bič Špendalov Balant, zraven njega v gube stisnjen pa je sedel moj brat. Voz je spremljal velikanski oblak čebel, ki se je vlekel daleč po cesti za vozom...

Kaj se je bilo zgodilo? Čebele sta brat in Balant pravočasno naložila in odpeljala, po poti sta pa panje (kranjiče) po stari gorenjski navadi odmašila in vozila odrpte. Nad Št. Vidom ju je prehitel dan in čebele so se začele usipati iz panjev. Takrat je začel Balant Rezo poditi. Oblak čebel se je pa večal in večal, čimbolj se je voz bližal Šiški. Ko je voz obstal na pasišču, so me vozniki in voz močno spominjali na Elijo, ki se je peljal v ognjenem vozu v nebesa.

Seveda se je spotoma mnogo čebel pogubilo, večje nesreče pa ni bilo in tudi Reza se pozneje ni nič pritožila, ker jo je Balant pomiril z dehtečo gorenjsko deteljo in še z zobanjem.

Št. 163. Točilo (trcalnica):

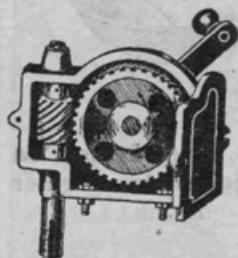
- a) na 3 sate do mere 32×43 cm;
- b) na 4 sate do mere 28×43 cm.

Dobavljamo jih z gonilom v sredi, kakor kaže slika, ali pa z gonilom št. 166.

Naša točila na tri sate, odnosno na štiri, se odlikujejo po solidni izdelavi in trpežnosti. Točilo je zunaj prepleskano s specijalnim emajlnim plakom za kovine. Obod je izdelan iz fine in močne pločevine. Notranjščina in koš nista prepleskana. Pred prvo uporabo je treba notranjščino oboda in koš dobro omiti z vročo vodo in skrbno obrisati s čisto mehko cunjjo. Paziti je tudi treba, da je gonilo znotraj vedno mazano z rumeno mastjo »Tovot«, ležišči gonila ter ležišče in os koša pa s finim oljem za mazanje koles ali šivalnih strojev. Da gonilo trajno ohranimo v dobrem stanju, ga smemo pri točenju poganjati v tek le polagoma in ga ne smemo ustavljati s silo, sicer preveč trpi kolesje in se prezgodaj izrabi ter pokvari.

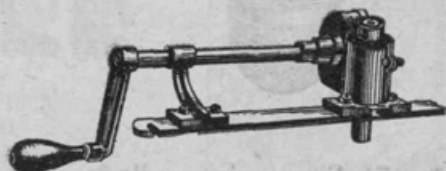
Št. 164. Koš za točilo z osjo in ležiščem:

- a) za 3 sate do mere 32×43 cm;
- b) za 4 sate do mere 28×43 cm.

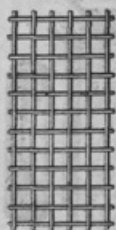
Št. 165. Gonilo za točilo, za pogon na sredi:

- a) brez prečnega železa;
- b) s prečnim železom.

Št. 166. Gonilo za točilo, najnovejšega sestava za pogon s strani:

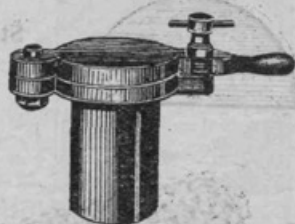
- a) brez prečnega železa;
- b) s prečnim železom.

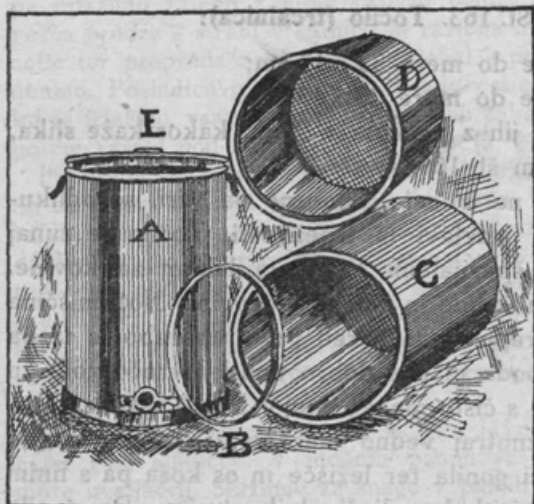
Št. 167. Mreža iz fino pokositrene (pocinjene) žice za koš za točilo in za stojalo št. 160.

Mreža je iz $1\frac{1}{4}$ mm močne, dobro pocinjene žice. Široka je 41 cm, zanke so $1\frac{1}{2}$ cm velike.

Št. 168. Odtočna štula s pipo, fino ponikljana.

Št. 169. Čistilnik za med z dvojnim sitom za mali obrat, 16 l prostornine.

Št. 170. Čistilnik za med za večji obrat.

Kakor je razvidno iz slike, je čistilnik sestavljen iz petih delov: iz zbiralnika (A), obroča (B), spodnjega sita (C), zgornjega sita (D) in pokrova (E). Zbiralnik je v premeru 32 cm širok, visok pa 40 cm ter je v njem prostora za približno 35 kg medu. Obroč rabi za podstavek za spodnje sito z vloženim zgornjim sitom. Čistilnik je izdelan iz najmočnejše bele pločevine.

Čistilnik je zložitljiv. Zložen ne zavzema več prostora kot 35 cm v premeru in 47 cm v višini in je zelo pripraven za transport. Vanj namreč lahko spravimo obe siti, ki ju moramo oviti s papirjem, da pločevine ne odrgnemo. Potem ga zapremo s pokrovom, nanj pa položimo obroč, ki ga tudi ovijemo s papirjem.

Da se siti prehitro ne zamašita, je prav, da pri točenju že pod točilom prestrezamo večje drobce voščin z redkejšim sitom (št. 171).

Ker ima zbiralnik posebno pipo, ki se dobro zapira, je prav poraben za polnjenje kozarcev in drugih posod z medom.

Št. 171. Sito, enojno, redko, za čiščenje medu, premer 17 cm.

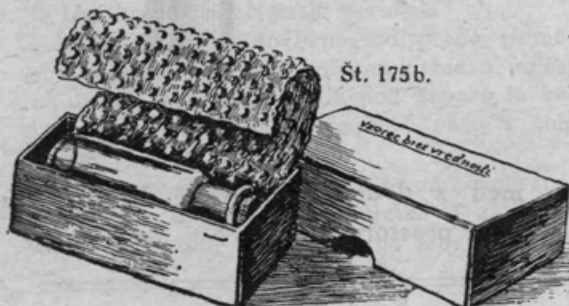
Št. 172. Sito, dvojno, za čiščenje medu, premer 17 cm.

Št. 173. Sito, dvojno, za čiščenje medu, premer 22 cm.

Št. 174. Posnemača iz celuloida za med, zelo pripravna.

Št. 175b.

Št. 175a.

Št. 175. Stakleničica za pošiljanje vzorcev medu:

a) v lesenem obodu (vsečina stakleničice 3 dkg);

b) v škatlici iz lepenke (vsečina stakleničice 5 dkg).